

Obsah:

Předmluva	3
Oddíl první: Abstraktní theorie peněz.	
Připomenutí	9
I. Základní hospodářské pojmy	11
II. Směna a vznik peněz:	13
a) Vznik měny	13
b) Změna povahy statků	13
c) Obtíže naturální směny	15
d) Hledá se statek, jenž by usnadňoval směnu	16
e) Definice peněz	18
f) Důsledky zavedení peněz:	18
1. Na místě směny prodej a koupě	18
2. Cena	19
3. Výroba — spotřeba; výdělek — spotřeba	20
g) Odpoutání peněz od peněžního stat- ku. Abstrakce peněz	21
h) Tak zvané funkce peněz	22
III. Obsah jednotky peněžní. Směnná hodnota peněz:	24
a) Úvod	24
b) Stanovisko hospodářského člověka	25
c) Stanovisko objektivního pozorova- vatele	26
IV. Abstraktní zákony cenové:	32
A. Úvod	32
B. Zákony individuálního hospodaření:	33
a) Užitek pozitivní a negativní	33
b) Užitek absolutní a relativní	35
c) Zákon relativního užitku peněžní jednotky:	37
1. Při spotřebě peněz	37
2. Při vydělávání peněz	38
3. Závěr	39
d) Zákon u ubývajícím užitku subjektivním	39

e) Zákon u vyrovnávání relativních užiteků hraničných:	40
1. Positivních	40
2. Negativních	42
f) Hranice výdělku a spotřeby	43
C. Tvoření cen:	44
a) Koloběh cenotvorného procesu	44
b) Mathematické řešení problému cenového	46
V. Theorie peněžní, plynoucí z theorie cenové:	52
a) Směnná a cenová relace	52
b) Co rozhoduje o směnné a cenové relaci	53
c) Co určuje absolutní výši cen	54
d) Co jest peněžní jednotka	55
e) Vztah mezi peněžní jednotkou a absolutní výší peněžních důchodů	56
VI. Methodické poznámky k theorii cenové a peněžní	63
VII. Souhrn hlavních theoretických poznatků o penězích	67

Oddíl druhý: Konkretní formy peněžní.

I. Peníze s hmotným podkladem.	77
A. Kovy peněžním statkem	77
B. Technická organisace peněz kovových:	78
a) Od vážení k ražbě	78
b) Pojmy mincovní techniky	79
c) Zákon Greshamův	80
d) Mincovníctví v Rakousku	80
e) Srovnávání mincovních jednotek různých států	82
C. Právní organisace peněz kovových:	85
a) Pojem měny. Mince kurrantní a drobné	85
b) Měnová jednotka	86
c) Měnové mince s volnou ražbou a bez ní:	87
1. Peníze drobné	89
2. Mince kurrantní bez volné ražby vedle mincí kurrantních s volnou ražbou. Tak zvaná dvojité měna neúplná	93
3. Osamocené kurrantní mince bez volné ražby	95
d) Peněžní a měnová jednotka. Co charakterisuje měnu	97
e) Jest možná dvojitá peněžní jednotka v téže soustavě měnové? Dvojité měna úplná	99

II. Peníze papírové.	104
A. Nepružnost peněz kovových	104
B. Bankovky:	110
a) Cedulová banka	110
b) Výdej bankovek	110
c) Ochrana jednotky peněžní	111
C. Státovky:	117
a) Pojem státovky	117
b) Peněžní povaha státovky	118
c) Odstranění státovek	121
D. Měna papírová:	121
a) Pojem měny papírové	121
b) Směnná hodnota papírové měny	123
c) Některé zjevy, provázející papírovou měnu	126

Oddíl třetí: Peníze v mezinárodním styku.

I. Mezinárodní směna:	133
A. Směnné společenství	133
B. Podmínky mezinárodní směny	135
C. Naturální a peněžní směna mezinárodní	136
D. Obchodní a platební bilance	137
II. Vyrovnávání mezinárodních platů:	139
A. Technika mezinárodních platů. Devisy	139
B. Směnečná parita:	140
a) Devisy, znějící na měnu kovovou	140
b) Devisy, znějící na měnu nominální (papírovou)	143
1. Papírová devisa se kupuje zlatem	143
2. Papírová devisa se kupuje papírem	144
C. Skutečné kursy devís:	144
a) Devisy s kovovou paritou	144
b) Devisy bez kovové parity:	145
1. Relace mezi kovem a papírem	145
2. Relace mezi papírovou měnou dvou zemí	146
D. Souvislost měn různých směnných společenství	148
III. Měna a platební bilance:	150
A. Souvislost mezi platební bilancí a domácí měnou:	150

a) V zemi jest měna kovová	150
b) V zemi jest měna papírová	151
B. Umělá regulace platební bilance a kursu devis. Ochrana měny	158

Oddíl čtvrtý: Nástin peněžní politiky.

I. Úvod	159
II. Peněžní jednotka:	161
A. Vytvoření peněžní jednotky	161
B. Vnější forma peněz	162
C. Metallismus a nominalismus v peněžní politice	162
D. Výroba zlata a stříbra od objevení Ameriky	166
E. Výše peněžní jednotky	167
F. Nepřímá politika peněžní, vztahující se k peněžní jednotce	168
III. Politika, vztahující se ke kovové měně:	170
A. Volba kovu	170
B. Směnná relace mezi zlatem a stříbrem	171
C. Ražba kovu	171
D. Doplněk kovového oběživa. Politika vztahující se k cedulovému bankovníctví	172
E. Nepřímá politika peněžní, vztahující se ke kovové měně	173
IV. Politika, vztahující se k papírové měně:	174
A. Při zavedení papírové měny	174
B. Náprava pokleslé papírové měny:	175
a) Cíle nápravy:	175
1. Ustálení peněžní jednotky	176
2. Odstranění nespravedlivých majetkových posunů	180
b) Prostředky nápravy	183
c) Rakouský devaluační patent ze dne 20. února 1811	188
Literatura	193
Obsah	197